

גליון זה נתנדב ע"י פ.ב.ש.ה.
לע"נ בעל החזון יחזקאל
להצלחה בכ"ע וכל מילי
דמיטב וגמר חתימה טובה

שמיני עצרת תשפ"ג גליון קכה שנה ד

מליצי יושר

זרע שמשון

רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמיא ועיניכם תראנה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טב.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן יהיה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל:
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למנון ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקווינלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ ויושר
למיימינים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמכם להמליץ טוב בעדכם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איוה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיית עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמכם
לשוב להם כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה טובחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

אתון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגנשטער זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסיע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

בן לאשרי

רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נזר בכל יום על כל אלה שיעייש
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי זכה ליר"ש,
הצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

חזון יחזקאל

רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הנ"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספרו בשעת הלוייה הכריז:
נצטוונו מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שימליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבבות אפרים אר"ח ח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפוי פרק מ"ב).

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב? פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה? פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען? פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

ווייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל, וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

עת לבכות ועת לשחוק (קהלת). בקידושין (פא): אמרו: וה' יסלח לה, הכתוב מדבר באשה שנדרה בנזיר ושמע בעלה והפר לה, והיא לא ידעה, והיתה שותה יין, שצריכה כפרה. כשהיה ר' עקיבא מגיע לפסוק זה היה בוכה, ומה מי שנתכוון לאכול שומן ועלה בידו חלב, אמרה תורה והוא לא ידע ואשם, מי שנתכוון לאכול וכו' על אחת כמה וכמה. איסי בן יהודה אומר, ולא ידע ואשם על זה ידו כל הדווים, ע"כ. ובילקוט (פרשת ויקרא רמז תע"ט) ר' אלעזר בן עזריה אומר הרי הוא אומר כי תקצור קצירך בשדך ושכחת עומר בשדה וגו' למען יברכך ה' אלקיך, קבע הכתוב ברכה למי שבאה על ידו מצוה בלא ידיעה, אמור מעתה היתה סלע צרורה לו בכנפיו ונפלה ממנו, ומצאה עני ונתפרנס בה, הרי הכתוב קובע לו ברכה, ע"כ. ולפי שני דרשות חז"ל אלו מתפרש יפה הכתוב, דמ"עת לבכות" כפי שר"ע בכה וכפי שאמר איסי בן יהודה שאנו רואים שהקב"ה חושב עלינו השגות לחטאים ועוונות, אז הוא גם "עת לשחוק", שהרי הקב"ה חושב עלינו גם את המצוות בשוגג ובלא ידיעה כאילו נתכוונו בהם.

עת לאהוב ועת לשנוא. כשבא "עת לשנוא", והיינו כשראה אדם שעשה עבירה, וכדאמרו בפסחים (ק"ג): שרק אז מותר לשנוא, דוקא אז הוי "עת לאהוב", שיוכיחו בדרך נכון, ואז יתרבה האהבה ביניהם, וכמו שאמרו בערכין (דף טז): אמר ר' יוחנן בן נורי, מעיד אני עלי שמים וארץ שהרבה פעמים לקה עקיבא על ידי, שהייתי קובל עליו לפני רבן גמליאל, וכל שכן שהוספתי בו אהבה, לקיים מה שנאמר, אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך.

עת מלחמה ועת שלום. כשיבוא העת שהקב"ה יברך את עמו בשלום והיינו בביאת הגואל שאז הוי "עת השלום", אז יהיה "עת מלחמה", וכדכתיב (זכריה יד:ג) "ויצא ה' ונלחם בגוים ההם".

קדושת חול המועד. ז"ל אבני נזר (או"ח סימן ב' אות מ'): חול המועד קרוי "מקרא קודש", כדאיתא בחגיגה (דף יח): מה לחול המועד שקרוי מקרא קודש. ומה שלא תיקנו בו חכמים קידוש על הכוס, היינו משום שלא הטריחו חכמים כיון שאינו מצוי כוס לכל אדם בחול המועד וכו'. ועוד יש לי לומר, דקידוש על הכוס בתחילת החג קאי לכל ימי חג, ומה שתקנו חכמים לקדש גם ביום, הוא משום דכבוד יום קודם לכבוד לילה, אלא שהעיקר נראה לי כמו שכתבתי תחילה.

ואין להביא ראיה ממה שאין מבדילין בין יו"ט לחול המועד "המבדיל בין קודש לקודש", כמו בין שבת ויו"ט, שמע מינה שחול המועד חשיב חול לענין קידוש. דהאומנם כי לא לנו ליתן טעם לנוסח הברכות שסדרו לנו אנשי כנסת הגדולה, ומי יוכל לעמוד בסוד קדושים. אולם לפי קוצר שכלי נראה לי, לפי מה שכתב המהר"ל (גבורות ה' פרק ל"ז) בטעם פסח מצרים שאין חימוצו נוהג אלא יום אחד, משום שעדיין לא היה נס קריעת ים סוף בשביעי של פסח. וקדושת חול המועד הוא רק משום ששרוי בין ימים טובים שבתחילה ובסוף, וכן משמע בחגיגה (דף יח) ע"ש. וכ"כ הבית יוסף (או"ח סימן לא) בשם הזוהר הקדוש, וז"ל: חול המועד דלא איקרי "יו"ט" וכו', דהא לית לסיהרא מגרמה כלום (-דאין להלבנה אור מעצמה אלא מהשמש) אלא מנהירו דיו"ט, ע"כ. הרי דחול המועד אינו קודש בעצמו, רק מכח יו"ט, וכמו שהלבנה מקבל מהחמה. ושם "קודש" מונח על מקור קדושה, לא כמו "קודש" שהוא על האיש המתואר בקדושה. ולכן אין שם תואר "קודש" אלא יו"ט שעצמותו קדושה, אבל חול המועד שבעצמו חול והוא מקודש מקדושת יו"ט, כמו הירח שמקבל אור משמש, אין לקרותו "קודש", רק "מקרא קודש", או "קדוש". על כן מברכין "בין קודש לחול".

יהושע בן נון מלא רוח חכמה. במדרש (דב"ר סוף פ"ט) כשראה מרע"ה גדולתו של יהושע אמר טוב מאה מיתות ולא קנאה אחת. וקשה להבין שתמצא אצל מרע"ה מידת הקנאה ח"ו. וז"ל כי גנות הקנאה היא שאינו מסכים לגדולתו של פלוני שהוענקה לו הגדולה מהש"ת, אבל במרע"ה הרי היה באמת רצונו של הש"ת שהוא יהיה גדול מיהושע, אך גרם החטא שלא נתקיים

תולדות הבן לאשרי זי"ע

למרות רצונו העז של בעל הבן לאשרי זי"ע להסתיר עצמו, התגלה והתפרסם בקרב קהל עדת ישורון כמי שתפילותיו נשמעות במרום, וראייתו ברוח הקודש היא למרוחק, וכך פקדו את מעונו רבים מאנשים טובים פשוטי עם ועד גדולי תורה ואדמו"רים, ויצא שמו לתהילה "הרב מרעננה", למרות שלא כיהן בה רשמי כרב.

חשוב להדגיש, שעם כל רוח הקודש העצומה שפיעמה בקרבו, וראייתו הרחוקה והמדוייקת להפליא לגבי העתיד, בכל זאת היה מזהיר מאד שלא ללכת אחרי מגידי עתידות, כיון שיש הרבה בהם שאינם מוהוגנים. תלמיד חכם אחד ממקורביו מספר: פעם אמרתי לו שהתפרסם על אדם מסוים שהוא בקי בחכמת הפרצוף והוא מכיר בקווים וברשימות שעל היד ועל המצח. ואמר הבן לאשרי: אם מסתכל בקווים שביד, אז אינו יודע כלום, מפני שבקוים שביד יכול האדם בקל לטעות ולהטעות את עצמו ואת אחרים, וכ"ש וק"ו בקווים שבמצח שבו צריך ראיה מאד ברורה בהירה וזכה, כי הקווים שבמצח אינם נראים ברור כל כך, וצריך להיות בקי ומבין היטב באמת ובמדיק.

מספר אברך מלמד חשוב בתלמוד תורה: כשהייתי ילד קטן הייתי שובב מאוד, כל הזמן במריבות עם כל הילדים, אחרי הצהריים כשהיו רואים אותי יורד לשחק בחצר, ידעו כולם שבטוח אפריע ואהרוס להם את המשחק, כמובן שבתלמוד תורה המלמדים לא הסתדרו איתי, והיו קוראים להוריי כל שני וחמישי: מה אנחנו עושים עם הילד שלכם. אבי הלך איתי לרופאים ויועצים אך העלו חרס בידם, עד שפעם אחת שמע על הצדיק מרעננה זי"ע ונכנסנו למעון קודשו לקבל ברכה, הצדיק ביקש סכום גדול מאד של חמישים לירות שבזמנו זה היה כמו שלשת רבעי משכורת של היום, אך אבי עשה חשבון שזה הרבה יותר זול ממה שכבר הוציא על הרופאים והיועצים שניסו ללא הועיל, וכאן אצל הצדיק בוודאי תהיה לי ישועה.

והנה לפלא מיד למחרת שהצדיק בירך אותי, חל שינוי עצום, וברוך ה' פשוט נרגעתי, פתאום היה לי חשק ללמוד וריכוז להקשיב, בחצר נהפכתי לילד טוב ורגוע משחק יפה עם כולם, בתחילה המלמדים נלחצו מאד ונבהלו בדאגה וחשבו שמא קרה לי משהו לא טוב, אבל עם הזמן נוכחו לדעת שזה חסדי ה' בזכות ברכת הצדיק הלא יאומן, החיים שלי השתנו מקצה לקצה, היום ברוך ה' אני יושב על התורה ועל העבודה מלמד בתשב"ר חשוב, ובשאר היום יושב ולומד בכלל, בניי וחתניי הולכים בדרכי התורה והיראה הכל מכוחו הגדול ומברכתו של הצדיק הק' המופלא מרעננה זי"ע. (ברכה משולשת).

ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה. נראה שיש כאן הדרכה לאדם, דאף שידוע שבין הטוב ובין הרע הבאים לאדם, אינם קיימים אצלו לעולם, שהרי גלגל הוא שחוזר בעולם, ואחר הטוב בא הרע, ואחר הרע בא הטוב. לכן בא הכתוב להזהיר וללמד שמי שיש לו הטוב, לא ידאג על הרע שעתיד לבוא אחריו, אלא "ביום טובה היה בטוב", ואע"פ שאחר הטוב יבוא הרע, לא ישית לבו לכן, כי שמא לא יבוא בימיו. ומי שיש לו רע, אין לו להצטער על הרע שיש לו, רק יש לו לשמוח בכך שיביט על הטוב שעתיד לבוא אחר הרע. וזה כוונת הכתוב "וביום רעה ראה", היינו תביט ותראה את הטוב שיבוא לך, ובכך תוכל לשמוח אף שכעת עדיין רע.

לע"נ אדמו"ר מזעוויל הרה"ק ר' יעקב ישראל קארן ב"ר מרדכי בן ציון זצ"ל יא"צ ט' תשרי

סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא (סוף קהלת). כי עיקר נקמת אדם ליראת ה' ולשמור מצוותיו. ואל יקשה בעיניך לומר כי היראה לאו מילתא זוטרתא היא, [וקשה להשיג יראת ה'], לזה אמר דראוי שתאחזו בדרכי היראה עכ"פ שלא יגרע בעיניך מורא שמים ממורא בשר ודם, כמו שאמר ר' יוחנן בן זכאי לתלמידיו (ברכות כח): כי אדם עובר עבירה ואומר הלואי שלא יראני אדם, א"כ יקל בעיניך יראת ה', "כי זה כל האדם", יראה זו מפני כל אדם, כל שכן לפניו יתברך. [וזה שאמר "את אלקים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם", דוכי תימא איך אפשר להגיע ליראת ה', לזה אמר "כי זה כל האדם", דהלא יראה טבעה בנפשך, והראיה שהרי אתה ירא מפני כל האדם, דהעובר עבירה אומר הלואי שלא יראני אדם, ומזה תלמד ליראת שמים האמיתית].

ולזה אמר "כי את כל מעשה האלקים יביא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע", וזה להיות שהאדם יש לו מורא בשר ודם, א"כ "על כל נעלם", היינו מה שעושה בסתר, עונשו גדול יותר, [דאמרו (ב"ק עט): שאלו תלמידיו את רבן יוחנן בן זכאי מפני מה החמירה תורה בגנב יותר מגזלן, אמר להן, זה השהו כבוד עבד לכבוד קונו, וזה לא השהו כבוד עבד לכבוד קונו, דכביכול עשה עין של מטה כאילו אינה רואה, ואוזן של מטה כאילו אינה שומעת]. וא"כ צריך משפט "על כל נעלם" שעושה בהעלם. ו"אם טוב", אז יגדל שכרו ביותר בהצנע לכת, שהוא עבודה הנבחרת, שאם עושה מצוה בהסתר ניצול מיוהרא ופניה, ואם עושה הרע בהעלם, יגדל עונשו ביותר, שלא השהו מורא שמים אפילו לבשר ודם.

ולכן זה חסרון אם אין לו מורא שמים כמורא בשר ודם, ואילו הגמ' בברכות מיייר באמצע עשיית עבירה, וזו מעלה אם יש לו מורא שמים כמורא בשר ודם.

והנה הרמ"א (או"ח סי' א') כתב וז"ל: אין שיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כישיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול וכו', כ"ש כשישם האדם אל לבו שהמלך הגדול הקדוש ב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו וכו', מיד יגיע אליו היראה והקשקש בפחד הש"ת ובושתו ממנו תמיד, ע"כ. ובביתא הגר"א שם ציין לדברי ריב"ז דיש לירא ממורא שמים כמורא בשר ודם. והקשה הג"ר אליהו פישר (ברכת אליהו עמוד רצ"ב), דמדברי הרמ"א משמע דזה דבר קל ופשוט להשיג יראה זו, כמו שכתב "ומיד", ואילו ריב"ז אמר לתלמידיו "הלוא" שיזכו לזה, ונשאר בקושיא. אבל לפי דברי הגר"א באמרי נועם א"ש, דדוקא קודם עשיית עבירה דבר קל הוא, ועל זה כתב הרמ"א "ומיד" יגיע אליו היראה. אבל באמצע עשיית עבירה, הוא דבר קשה, ועל זה אמר ריב"ז "הלוא" שיזכו לזה.

א בספר חסד לאברהם להג"ר אהרן דרייזין שליט"א (פרשת משפטים) הקשה, דמדוע עונשו של נגב יותר מגזלן, הרי כן הם רוב בני אדם, כמו דחוינן דריב"ז הוצרך לברך לגדולי תנאים שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם, וא"כ איך אפשר שהטעם שתהו"ק הענישה גנב קנס של כפל הוא מטעם שלא הגיע למעלה הגבוהה הזאת, וע"ש כמה תירוצים. ויש לתרץ לפי מה שכתב הגר"א (אמרי נועם ברכות שם) ככוונת הגמ' בברכות, דרק קודם עשיית העבירה, יכול אדם לפרוש ממנה אף ע"י יראת הש"ת, אבל כשהתחיל לעשות העבירה, אז אינו מניחה מיראת הש"ת רק מיראת אדם, וזה שבירך להם ריב"ז "כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם", הרי מיייר בשעת עשיית עבירה, ע"ש, ויש מקודם שהתחיל עבירה הוא עושה חשבונות לילך בלילה בסתר, ואז אפשר להנצל גם מיראת שמים,

לכבוד מערכת מליצי יושר

ג' אייר תשפ"ב

רצייתי לפרסם דבר פלא שאירע עמי היום ג' אייר, בני ניו בחור בישיבה קטנה, אתמול כשבא הבית בלילה, הרגשתי שמשוהו לא בסדר עמו, הוא הסגיר עצמו בחדרו לכמה שעות, ולא דיבר עמי ועם בני ביתי כמעט כלום. הרגשתי היה שקנה כלי טמא ולכך אינו יוצא מחדרו לכמה שעות, והתפללתי מעומקא דליבאי להקב"ה שומע קול בכיות שיציל את בני מרדת שחת ח"ו.

והנה מרוב צער ופחד לא יכולתי לישן, וקמתי באמצע הלילה ונוכרתי שהיום הוא היא"צ של הרה"ק מפלאצק זי"ע, והרה"ק ר' ישעיה מקערעסטיר זי"ע. והפרשתי סכום גדול הרבה יותר מכפי כחותי לעי"ג שני צדיקים אלו, והתפללתי שבזכות שני צדיקים אלו ינצל בני מרשת היצה"ר.

והנה בבוקר מיד כשבא בני לישיבה, אמר לו המשגיח: היום בבוקר נתברר לי בדרך לא דרך שקנית כלי בלי פילטער, ובני התנצל שאין זה שלו... ואמר לו המשגיח: תלך לביתך ותביא לי מיד הכלי. וכך הוה. ובוה ניצל בני משאל תחתית ח"ו בזכות צדיקים אלו.

תוכל לפרסם מכתבי לתועלת הרבים

החותם בדמעה של רנה ח.מ.וו. מאנטי

כביכול רצון הש"ת בזה, ועל זה היתה קנאת משרע"ה (נאות הדשא ח"א עמוד ר"ל).

לזכות ח.ב.ב. ומשפ' להצלחה בכ"ע וגמח"ט

ויעל משה מערבות מאב אל הר נבו ראש הפסגה אשר על פני ירחו. ואיתא בספרי: ויעל משה עליה הוא לו, ואינה ירידה. וצ"ב איזה עליה הוא לו במה שעלה למות במדבר.

ויובן על פי דברי העקידה (שער ק"ה) שכתב, כי לא היה חסרון במשה שלא זכה למיתה כמו חנוך ואליהו, אלא אדרבא, גדול כוחו, שבבא יום פקודה להפריד נפשו, נעשה ההפרדה היותר שלימה בין גופו הגשמית לנפשו הרוחנית באופן שלא נשאר שום קשר וחבור כלל ביניהם. וזה הוא תכלית הנרצה מהקב"ה כאמור (קהלת יב:ז) "וישוב העפר על הארץ כשהיה, והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה", והיינו העפר ישוב אל הארץ מבלי עירוב גשמי. ועל כן לא היה תשוב אל האלהים מבלי עירוב גשמי. ועל כן לא היה במשה שום טומאה כלל, כי טומאת מת אינו מצד הגוף, כי עפר אינו מטמא, רק הוא מצד הנשמה, שלא נעשה בו פירוד גמור, ונשארו בגוף ענינים רעים מזיקים ומטמאים, ועל כן הנשמה עולות ויורדת כל י"ב חודש. אמנם אצל משה נעשה הפרדה גמורה בין גופו לנפשו, ולא נשאר שום קישור וחבור כלל ביניהם והיה כולו טהור. משא"כ אצל אליהו ז"ל היה צריך לבא רכבי אש להפריד הקישור ולעשות פירוד בין הדבקים ע"ש. ומבואר מזה כי על ידי שלא עלה חי לשמים כמו חנוך ואליהו ז"ל, אלא עלה להר נבו למות שם, ושם נעשה בין גופו ונפשו הפרדה גמורה, עד שהיה יכול הקב"ה להתעסק עמו כי היה טהור, יען שלא נשאר חיבור וקישור כלל בין גופו ונפשו, ובוה נתעלה מאד על כל שאר בני אדם.

לזכות ח.מ.ב.ב. להצלחה בכ"ע וגמח"ט

ליישוב המנהג לאכול בשמיני עצרת בלילה בבית.

שורש מנהג זה שלא לאכול בשמיני עצרת בבית בסוכה, מובא במג"א (סימן תרס"ח סק"ב) משום

דחיישינן לבל תוסיף, לכן מפסיקין לילה אחת, ואח"כ ליכא כבר חששא עכת"ד. ולענ"ד יש יסוד ושורש לזה ברש"י (סוכה מח. ד"ה הא) שכתב שם וז"ל: ולא יפחיתנו משום שצריך לישב בה למחר, עכ"ל. דלמה הוסיף רש"י "למחר", ושינה ממה שכתב במתניתין לעיל "לסעוד בלילה", ומוכח מדברי רש"י שבלילה לא ישבו בה כמו שכתב המג"א דחיישינן משום בל תוסיף, ולכן צריך להפסיק בה לילה אחת כדי שלא יהיה חשש בל תוסיף. והתימה על מרן הב"י והמ"א שלא הזכירו דברי רש"י אלו. שוב שמעתי שהראה אחד דברי רש"י אלו להג"א ז"ל אשר סבירא ליה להחמיר אף לישן בלילה, (ע' חיי אדם כלל קנ"ג סעיף ה'). אך מה שענה הג"א על זה לא שמעתי. (שו"ת ר' עקיבא אר"ח ח"א סימן ר"ד).

לזכות ד.ב.ר. להצלחה בחנותו החדש ובכ"ע וגמח"ט

שמיני עצרת רגל בפני עצמו. אמרו ב"ה (דף ד: דשמיני עצרת הוא רגל בפני עצמו בנוגע פז"ר קש"ב. ואות ר' הוא רגל, ופירש"י שם, דנקרא בשם חדש "שמיני עצרת", ואין שם חג הסוכות עליו.

ב גם בחכמת שלמה (סי' תרס"ח) דייק כן. אבל הגר"י ענגיל (גליוני הש"ס שם) כתב וז"ל: שמעתי משאינם בני תורה, שתולין בדברי רש"י אלה מנהגם הגרוע שלא לאכול ליל שמ"ע בסוכה רק ביומו, והוא בורות, ד"מחר" היינו כל יום מחר וגם לילו בכלל, עכ"ל. אבל הג"ר עקיבא יוסף דייק ממה ששינה רש"י בלשונו, דמקודם כתב "בלילה", וכאן כתב "למחר".

וכתב הגר"י ענגיל (גליוני הש"ס שם) וז"ל: ולענ"ד "ל דאות ר' הוא נוטריקון "רב", והכוונה לענין חיוב קבלת פני הרב ברגל, דבזה הוי שמיני עצרת רגל בפני עצמו, דאפי' הקביל פניו בסוכות, עדיין חייב להקביל שנית פני רבו בשמיני עצרת, עכ"ל.

והנה הריטב"א (סוכה מז: דן בנוגע "בל תאחר" דאם עבר עליו ג' רגלים הוא עובר על "בל תאחר", מאי הדין אם נסתיימו הג' רגלים בסוכות, אם עובר כבר מיד ביום השמיני על "בל תאחר", או שיום השמיני עצמו הוא עדיין שייך לסוכות ואינו עובר. והביא שיש מפרשים שזה הכוונה ד"שמיני רגל בפני עצמו" לענין שעובר ב"בל תאחר" מיד שבא שמיני עצרת, ואף שאינו רגל בפני עצמו במנין הרגלים, דהיינו שאין נחשב סוכות ושמיני עצרת כשני רגלים מתוך שלשה שעובר בהם ב"בל תאחר", מ"מ חשוב רגל בפני עצמו לענין שחלוק מסוכות - שעובר בו ב"בל תאחר" אם נסתיימו הג' רגלים בסוכות, ולא נחשב המשך החג, עכ"ד.

והגר"י ענגיל (גליוני הש"ס יומא ג.) כתב פירוש זה מעצמו, ולא הביא את דברי הריטב"א האלה. וביאר שאף שאין נפ"מ בזה לענין קרבנות דאינם קרבים בחג, מ"מ יש נפ"מ לענין מתנות עניים שהיה יכול לתת בשמיני עצרת - אם נתאחר מלתת אותם בשמיני עצרת עצמו אחר שעברו עליהם ג' רגלים דעובר ב"בל תאחר" מיד. והוסיף, וז"ל: גם בנדרי קרבנות יש נפקותא כלפי שמיא, שאם מת בשמיני, מת בלא עון בל תאחר אם היה רגל אחד, דהבל תאחר הוא רק ברגע סוף השמיני. ואולם בזה י"ל, דכיון דאי אפשר להביא הקרבן בשמיני, לכן מיד בהגמר השביעי דסוכות עובר בבל תאחר כיון דידוע שמוכרח להתאחר מעתה.

ישיבת סוכה בשמיני עצרת. התוס' (סוכה מז.) כתבו

טעם החילוק בין סוכה ולולב, דיושבין בסוכה בשמיני עצרת משום ספיקא דיומא, אבל לא נוטלין לולב אז, וז"ל: בלולב לא רצו לתקן כלל שיטלנו הלולב מספק, לפי שהוא יו"ט ומקוצה לטלטול, ומינכרא למילתיה שנוהג בו מנהג חול. אבל סוכה

לע"נ האדמו"ר מסטראז'נין הר"ר אשר מרדכי ב"ר ישכר בער ראזנבוים זצ"ל יא"צ ח' תשרי

האומר לאביו ולאמו לא ראייתו. פירש"י: אבי אמו מישראל וכו' שהרגו בעגל. והקשה החיד"א (פני דוד אות ג'), דהא הדין הוא דאין הבן נעשה שליח להכות לאביו, אף אם הוא שליח ב"ד ואביו רשע, ונכנס ליישב בדוחק. ולענ"ד נראה, דשאני הכא, שהרי משה רבינו אמר להם ציווי מיוחד להורגו שעה כדכתיב (שמות לב:כז) "כה אמר ה' וגו' והרגו איש את אחיו", ובאופן כזה אין שום שאלה, דהרי ברור שאסור להקריב אדם, ואעפ"כ כשאמר לו הקב"ה לאברהם אבינו "קח את בנך", ואמרו רז"ל (בראשית רבה פנ"ו ד', ובפירוש מהר"ו שם) שבא השטן לאברהם אבינו

ג אבל בטורי אבן במגילה (דף ה.) כתב לא כן, והוכיח דלענין "בל תאחר", דגם שמיני של חג נגדר אחר החג, ואין עובר לא בלאו ולא בעשה עד שיעבור גם שמיני של חג.

סגולה להפוך המזל לטובה

כ"ד תשרי יארצייט של הרה"ק פועל ישועות
רבי אליהו ב"ר שלמה גוטמאכר מגריידיץ ז"ע

בספרו צפנת פענח (מאמר י"ד) כתב, דמי שרואה דמזלו
קשה, ילמד המאמר י"ד בספרו,
ויעיל שיתהפך מזלו לטובה.

עוד כתב דיש לכוון בתפילת מעריב ב"מסדר את הכוכבים",
שיתהפך מזלו לטובה

נתפרסם ע"י י.ב.ח.ה. לזכות יו"ח

ע"ה בשאלה זו לאברהם אבינו ואמר לו: הלא אמרת לכולם שאין חפץ ה' בקרבן אדם, ועתה בעצמך עובר על דבריך. והשיב אברהם אבינו: אין לי שום שאלה וקושיא על דברי ה'. וכמו כן כאן ששמעו ממש רבינו ע"ה "כה אמר ה'", לא היה לזה שום שאלות וקושיאות.

אחר כך עיינתי וראיתי שגם החיד"א התחיל בדרך הפשוט אבל לא כדרכינו וכו', והרואה בעיניו, יבין שכל דבריו אינם מתרצים השאלה, ולפי דבריו אין שום היתר אלא אם כן תגיד כדברי שהיה בזה ציווי מפורש לפי שעה בשמו ית' כנ"ל. ועיין שם דאחר כל הכרוכים הוכרח להזכיר סברא של הוראת שעה, אבל כתב שהיה מטעם סכנה שלא יעמדו ישראל נגדם. ותמנהי מי הכריחו לומר כך, הרי כל ישראל נתבהלו בראותם פני משה שהיה מנהיגם החביב, ורק ע"י טענת השקר של הערב רב "כי זה משה האיש גו' לא ידענו מה היה לו", בקשו מנהיג אחר, ואיך יעלה על דעת מי שהוא שיתקומם נגד משה רבינו ע"ה, שכבר ראו יכלתו בשמים ובארץ ובים, אבל הדבר פשוט כדברינו באין צורך לנותן טעם.

לינות ת.ב.פ. ומשפ' להצלחה בכ"ע וגח"ט

עליונים למטה ותחתונים למעלה. אמרו בפסחים (דף נ:). רב יוסף בריה דרבי יהושע בן לוי חלש ואיתנגיד (-גוע, ופרחה רוחו. רש"י). כי הדר, אמר ליה אבוה מאי חזית, אמר ליה, עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה (-אופן שהיו כאן חסובים ראיתי קלים. רש"י) ותחתונים למעלה. אמר לו, בני, עולם ברור ראיתי, ע"כ. הנה במה נחשב פה האדם אשר לא הוכתר מבטן ומלידה בכשרונות מצוינים, אך בסבלנות ובאורך רוחו יגע ומצא על ידי עמלו בתורה - כלפי איש אשר חנן ה' אותו בסגולות נשגבות, בעל תפיסה מהירה, ובעל זכרון בור סיד שאינו מאבד טיפה, ושופע שפע מעינות של תורה וחכמה. אך שם למעלה, יש יתרון לראשון על השני, והאדם נדון שם לפי עמלו שעמל תחת השמש אשר שם לילות כימים, ובתורתו יגה יומם ולילה, ותדד שנתו מעיניו כדי לעמוד על אמיתתה ולהיות מושפע ממנה בכל ארחות החיים.

סיפק בידו למחות ולא מיחה. אמרו בסוכה (דף כט:). בשביל ארבעה דברים נכסי בעלי בתים נמסרין למלכות, על משהי שטרות פרועים, ועל מלוי ברבית, ועל שהיה סיפק בידם למחות ולא מיחו, ועל שפוסקים צדקה ברבים ואינן נותנין, ע"כ. הנה משהי שטרות פרועים, ומלוי ברבית, ופוסקי צדקה ואינן נותנין, מובן, דכיון שחטאו בממונם, לכן הם לוקים בממונם. אבל מי שהיה סיפק בידו למחות ולא מיחה, מדוע נענש בממונו. ונראה, דעל ידי עשורו היה סיפק בידו למחות בידי עוברי עבירה, דמחמת עשורו היו דבריו נשמעים, ואם אינו מוחה, הרי לא השתמש ברכושו אשר חלק לו ה' למטרה הרצויה, הקב"ה נוטל ממנו ממונו, כדי שלא יהיה בידו חטא ופשע שיש בידו למחות ואינו מוחה. וכשם שגמל עמו הקב"ה חסד כשנתן לו הון ועושר, כך הוא גומל עמו חסד כשלוקח מהם העושר ומונע אותו מלחטוא עוד. (חז"ל סוכה פ"ב ה"ו).

ד אבל הגר"ז העיר על מאמר העולם "אין הקב"ה מונה הדפים אלא השעות", דהרמב"ם (פ"ט תשובה ה"א) כתב, וז"ל: הקב"ה נתן לנו תורה זו עץ חיים היא וכל העושה כל הכתוב בה יודעו **דעה גמורה** נכונה וזכה בה לחיי העולם הבא, ולפי גדול מעשיו **ורוב חכמתו** הוא זוכה, ע"כ. הרי כתב מפורש דלפי "רוב חכמתו" הוא זוכה לחיי העולם הבא, ומוכח דאע"ג דיש שכת מיוחד על העמלים בתורה אע"ג דלא השיגו הרבה, כדכתב הרמב"ם "לפי גדול מעשיו", אבל יש גם שכת מיוחד שאינו תלוי לפי יגיעתו, רק תלוי לפי "רוב חכמתו" שהשיג, ע"כ. ונראה דמקור הרמב"ם הוא מה שאמרו חז"ל (תנא דבי אליהו זוטא פ"ב) ששאל חבקוק הנביא את הקב"ה: מי שקרא ושנה הרבה, ומי שקרא ושנה מעט, יהיו אור פניהם שווים כאחד לעוה"ב. אמר לו הקב"ה לאן, אלא כל אחד ואחד לפי דרכו, ע"כ. וכן תנן באבות (פ"ב מט"ו): אם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה.

וע' בתורה אור (בדרושים למגלת אסתר דף צח:). כתב, וז"ל: כמו שנמשל ומשל אי אפשר לעמוד על הנמשל אם לא שביבן מתחלה את המשל דע"ז יעמוד על הנמשל, ואם יחסר מלהשיג איזה דברים בהמשל לא יוכל להשיג את הנמשל כלל, ה"ה בתורה שהיא משל דעל ידו יושג ב"ע וכו', ולא כל השכלים שוים, דיש שכל ונמשל אשר יוכל לעמוד עליו ע"י משל אחד ופשוט וקל, ויש שכל גדול יותר שכדי להשיגו הוא ע"י משלים יותר, וגם המשל הוא נעלה ועמוק יותר וכו', ואין כל השגות של הנשמות שוים, לכן מי שאי אפשר לו לעסוק בתורה הרבה, היינו משום שדי לו במשל זה לערך ההשגה של שורש נשמתו, אבל מי שאפשר לו לעסוק בתורה, זה סימן שנשמתו יוכל להשיג הרבה למעלה, לכן צריך להיות המשל ג"כ גדול ורב מאד.

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

**אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד
דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.**

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח וירש וואס טוהט עס שוין אסאך יארהן צו העלפן אידן. וועט עס טוהן פאר אייער ישועה להתפלל, כדי איד זאלט קענען פריוואט, באמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבענקייט. מיט כוונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויוונג פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מ'לאזט איין וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקען, שהוא עת רצון להתפלל, כדי איד זאלט קענען מיט זאגען די תפילה.
- די ת"ח גייט אליין צום ציון און מתפלל, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מהישמח משה).
- די שטיין ווערט באגראבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מ'קען אויך אכנעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איד ווילט.
- מ'קען באשטעלען אפאר שטיינער כדי מזאל עס לייגען ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובלידעג אופן פון **מכן דורות ישרים** זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן אר: **יבער הלב (-אנצידען זין הארץ צו אידישקייט), שיתחבר לבו לשמים לטובה (ס'טוישט די גאנצע מענטש), ותראה מלאים (-וועסט זעהן וואונדער), מ'קען עס געבען פון מענשר.**

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

**צופרידענע
עלטערען פון
מכון דורות
ישרים זאגן:**

”מיין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער לערענט מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא

”מיין זון בעהט מיך 'זועק מיך אויף 5 מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע

”מיין יצחק האט אריינגעלייגט א פילטער

”אין האב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסענדיג וואס מיין בחור טוהט

”כ'חב אנגעהויבען זעהן הצלחה מיט מייער קינדער נאכען מנדב זיין פאר מיין חברים קינד

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$180 פאר גליון מליצי יושר

וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי און חזון יחזקאל** - הר המנוחות

אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!